Литвин В.М., студент 4-К курсу навчально- наукового інституту заочного навчання НАВС *Науковий керівник:* доктор юридичних наук, доцент, професор кафедри адміністративного права і процесу НАВС Голосніченко Д.І.

Звернення громадян як невід'ємна складова правового суспільства

На сучасному етапі розвитку та становлення громадянського суспільства в Україні досить важливого значення набуває розвиток інституту звернень громадян, оскільки він є основним засобом зв' язків між громадянами та державою. Завдяки чіткому та ефективному реагуванню влади на звернення, від

правильного функціонування адміністративно-правових механізмів реалізації прав громадян, держава забезпечує належний захист законних інтересів громадян.

У ст. 40 Конституції України зазначено, що громадяни України мають право звертатися до органів державної влади і місцевого самоврядування та встановлено обов'язок органів влади та посадових осіб розглядати звернення й надавати обґрунтовані відповіді [1].

У Законі України «Про звернення громадян» [2] визначено загальні засади реалізації права громадян на звернення, надано чіткі визначення термінів «звернення», «пропозиції», «заяви» та «скарги» громадян, зазначені вимоги до звернень, порядок їх розгляду, а також відповідальність за порушення Закону. Встановлено умови, за яких звернення не підлягають розгляду і вирішенню, а також питання застосування мови звернення.

Статистичні дані свідчить, що кількість звернень громадян щороку зростає. Так, наприклад, через спецлінію «102» у Святошинському РУ ГУ МВС України в місті Києві за 2012 рік зареєстровано приблизно 51500 звернень громадян, які мають ознаки злочину, довідкового чи іншого характеру; за 2013 рік - 56640 та за 2014 рік - 60442.

Важливим заходом реалізації конституційного права громадян на звернення є також особистий прийом громадян. Щодня до приймальні громадян Святошинського РВ приходить приблизно 20 громадян.

Прийом громадян проводитися в усіх державних органах та установах, а також за місцем роботи та проживання населення тими керівниками та посадовими особами органів та установ, які мають право приймати рішення з питань, що входять до їхньої компетенції.

Повідомлення та заяви про правопорушення чи злочини реєструються у відділенні органу внутрішніх справ датою, якою вони надійшли, їм присвоюється порядковий номер, і заносяться в електронну базу та паралельно в журнал або книгу обліку. Дані журнали є документом суворої звітності, і ведення таких регламентовано внутрішніми наказами та розпорядженнями керівника того чи іншого органа.

Усні заяви заносяться до протоколу, який підписує заявник та посадова особа, яка прийняла заяву. При цьому відповідним записом у Протоколі заявника попереджають про відповідальність за завідомо неправдиве повідомлення про злочин чи правопорушення.

За можливістю, посадові особи органів внутрішніх справ, вирішують питання громадян безпосередньо під час прийому, який проводиться згідно із затвердженим графіком. У випадку неможливості вирішення даного питання, працівником ОВС направляється (передається) інформація до оперативних служб або місцевих органів влади для подальшої перевірки і вжиття заходів реагування, при цьому обов’язково робиться відмітка у журналі обліку інформації.

Якщо вирішити порушені в усному зверненні питання на особистому прийомі неможливо, воно розглядається в тому ж порядку, що й письмове

звернення. Про результати розгляду звернення громадянину повідомляється усно або письмово, за його бажанням.

Якщо громадянин не отримав відповідь на своє звернення, він згідно із законодавством має право на оскарження в суді рішення, дії чи бездіяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, посадових і службових осіб.

Саме тому керівники органів державної влади та місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій, незалежно від форм власності несуть персональну відповідальність за стан розгляду звернень громадян та організацію їх особистого прийому, обов'язкове та своєчасне повідомлення заявників про результати перевірки їх заяв і скарг. Крім того, вони зобов'язані систематично роз'яснювати конституційні права і обов'язки громадян, законодавства щодо розгляду пропозицій, заяв і скарг, повноважень органів виконавчої влади і місцевого самоврядування у розв'язанні питань, що порушують громадяни у зверненнях, порядку оскарження прийнятих по них рішень.

Список використаних джерел

1. *Конституція* України. - К. : Парламентське видавництво, 2013.

2. *Про звернення* громадян : Закон України : [прийнято ВР України 1 жовт. 1996 р.]. - http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/393/96-%D0%B2%D1%80.

3. *Котляревська Г.М.* Конституційне право громадян на звернення до органів влади в Україні (питання теорії та практики) : автореф. дис. на здоб. наук. ступ. канд. юрид. наук. 12.00.02. / Котляревська Г.М. ; Нац. акад. наук Укр. Ін.-т держави і пр. ім. В.М. Корецького НАН Укр. - К., 2011. - 22 с.

4. *Мостовой О.А.* Адміністративно-правові та організаційні засади проваджень за зверненнями громадян до органів виконавчої влади України : автореф. дис. на здоб. наук. ступ. канд. юрид. наук. 12.00.07. / Мостовой О.А. ; Нац. ун-т біоресурсів і природокористування Укр. - К., 2012. - 20 с.